

Vestland fylkeskommune
Att: Endre Korsøen
Postboks 7900
5020 BERGEN

Fiskeridirektoratets uttalelse til søknad om akvakulturtillatelse - Ny lokalitet Mongstad - Landbasert anlegg for laks og aure - ABP Aqua Mongstad AS 928 786 994 - Alver kommune

Fiskeridirektoratet viser til oversendelse fra Vestland fylkeskommune datert 12.01.2023.

Fiskeridirektoratet har ingen vesentlige merknader til at søknad innvilges som omsøkt

Fiskeridirektoratets rolle i saken

Fiskeridirektoratet gir fiskerifaglig uttalelse til søknader om akvakulturtillatelse, jmfør laksetildelingsforskriften § 8-3 tredje ledd. Vi kan også uttale oss om miljøpåvirkning fra akvakultur, med bakgrunn i vårt ansvar for akvakultur-tilsyn og oppgaver knyttet til vannforvaltning.

Om søknaden

ABP Aqua Mongstad AS søker å etablere ny landbasert akvakulturlokalitet Mongstad for oppdrett av settefisk og matfisk av laks og ørret. Søknaden gjelder en samlet årlig produksjon på 44 800 tonn, hvorav 1800 tonn er settefisk og 43 000 tonn er matfisk. Avløpet fra anlegget vil bli renset i et mekanisk avløpsrensaneanlegg med utslipp på 30 m dyp i den nordlige delen av anleggsområdet, på vestsiden av Fensjorden.

Plansituasjon

Tiltaket med landbasert akvakultur er i henhold til detaljreguleringsplanen for området «Grøn omstilling Mongstad» med planID 4631-2020-006.

Fiskeriinteresser i området

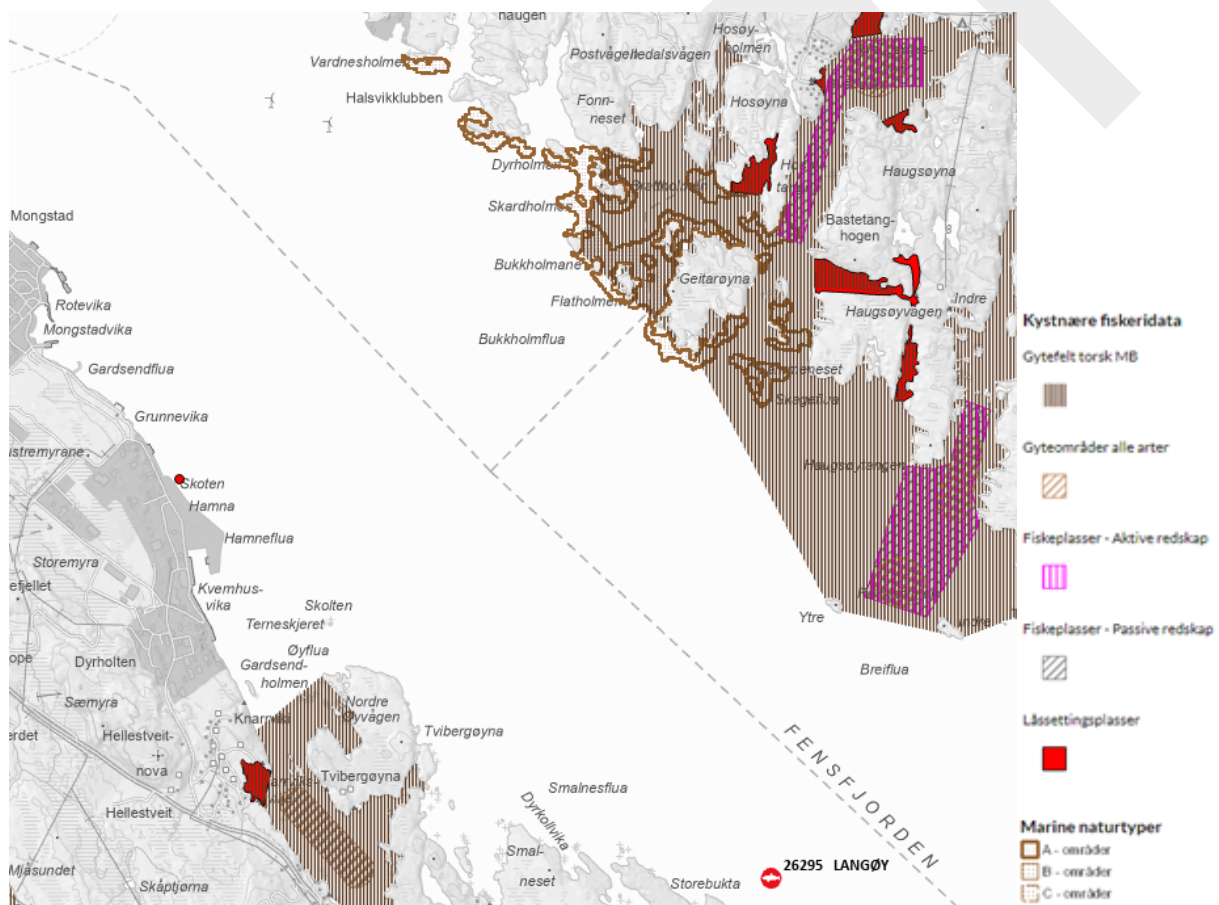
Fiske- og ressursområdene i Alver kommune er kartlagt av Fiskeridirektoratet i samarbeid med lokale fiskere. Kartleggingsmetoden som er benyttet er intervju av yrkesfiskere. Dataene vi har for området rundt lokaliteten er sist oppdatert i 2000. Fiskeridataene er lagt inn i Fiskeridirektoratets kartdatabase og er tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettsider:

<https://kart.fiskeridir.no/plan>

Vi har ikke kartlagt bruksinteresser for fiskeriene i, eller i umiddelbar nærhet til tiltaksområdet (figur 1). Den nærmeste fiskeplassen ligger omtrent 1,8 km sørvest for tiltaksområdet i Knarrviksviki. Dette er en fiskeplass for passive redskap hvor det fiskes med garn etter torsk.

Fiskeklassen overlappes av et gyteområde for torsk og et lokalt viktig gytefelt for torsk. Gyteområdene kartlagt av Fiskeridirektoratet er kartlagt gjennom intervjuer med fiskere og definert som områder der fiskere erfarer at det opptrer gytemoden fisk. Havforskningsinstituttet (HI) har kartlagt gytefelt gjennom «Nasjonalt program for kartlegging av marine naturtyper», gjennomført i 2012-2014¹. Denne kartleggingen av HI har i stor grad verifisert kartleggingen gjort av Fiskeridirektoratet i samarbeid med lokale fiskere. På andre siden av Fensfjorden, omtrent 3,7 km nordøst for tiltaksområdet, er det kartlagt et regionalt viktig gytefelt for torsk.

Historikk for faststående bruk og sporingsdata kombinert med fangstdata viser liten fiskeriaktivitet i området. Men vi ser noe spor av teinefiske etter leppefisk omtrent 800 meter sørøst for tiltaksområdet og ved Tvibergøyna. Det er som hovedregel ikke krav om rapportering av faststående bruk eller posisjonsrapportering for fartøy mindre enn 11 meter (fram til 1. juli 2022 var denne grensen 15 meter). Aktiviteten kan med andre ord være høyere enn det som kommer fram av dataene.

Figur 1. Kystnære fiskeridata og marine naturtyper i området. Bunde felt: taeskogforekomster, rødt punkt: utslippspunkt fra omsøkt anlegg.

Marine naturtyper

Miljødirektoratet har kartlagt marine naturtyper i området². Det er ingen kartlegginger i, eller i umiddelbar nærhet, av planområdet. Nærmeste kartlegging er en svært viktig taeskogforekomst på nordsiden av Fensfjorden. Denne ligger omtrent 3,5 km unna

¹ Havforskningsinstituttet 2013. Kartlegging av gytefelt, Gytefelt for kysttorsk. Rapport: Fisken og havet 1-2013. 43 s

² Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av marint biologisk mangfold. DN Håndbok 19-2001 Revidert 2007. 51 s

tiltaksområdet. Tareskogen har funksjon som yngle- og oppvekstområde, gjemmeded og beiteplass for fisk, og står for en betydelig produksjon av organisk materiale. Det biologiske mangfoldet i skogen er svært stort og skogen bidrar også med å binde karbondioksid.

Miljøpåvirkning

Miljøpåvirkning i form av utslipp av organisk materiale (for eksempel fôr- og fekalierester) fra omsøkte akvakultur skal overvåkes etter kravene i en eventuell utslippstillatelse. Før utslipp til resipient skal ifølge søknaden avløpsvannet renses mekanisk. Det forventes en rensegrad på 15 % for nitrogen, 47 % for fosfor og 39 % for karbon. Det planlegges ett utslippspunkt på den nordlige delen av anleggsområdet, på vestsiden av Fensfjorden.

Forhåndsundersøkelsen gjennomført av Rådgivende Biologer AS i mars 2021 gav de tre prøvestasjonene tilstandsklasse «svært god». Stasjonene fremsto som upåvirket av organisk forurensning og artssammensetningen i prøvene besto av en blanding av forurensningssensitive og mer tolerante arter. Sedimentene var på den grunne stasjonen dominert av sand, mens på de to andre besto sedimentet av silt og leire. Strømmålingene ved utslippspunktet tyder på at utslipp vil spres og fortynnes, men gytefeltet i Knarrviksviki, sør for anlegget, vil kunne påvirkes noe. Det er god bevegelse i vannmassene og forholdsvis lite strømstille i området.

Influensområdet til anlegget ligger innenfor vannforekomsten «Fensfjorden» (Vannforekomst ID 0261040101-11-C), som har moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Vannforekomsten er påvirket av diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett, menneskelig påvirkning og punktutslipp fra industri³.

Forskrift om krav til teknisk standard for landbaserte akvakulturanlegg for fisk (FOR-2017-06-19-941) stiller krav om at alle landbaserte akvakulturanlegg for fisk skal ha en forsvarlig teknisk standard for å forbygge rømming av fisk i samsvar med krav i NS 9416:2013. Det er ikke pålagt med B- og C- undersøkelse i henhold til NS9410:2016 for landbasert akvakulturvirksomhet, men miljøovervåkingen følges opp i henhold til en eventuell utslippstillatelse gitt av Statsforvalteren i Vestland. Tiltak må igangsettes dersom påvirkningen på det ytre miljøet gir en uakseptabel miljøtilstand.

Naturmangfoldloven

I saksbehandlingen skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn. I henhold til loven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap og det skal vurderes effekter av påvirkning på naturmiljøet og samlet belastning.

Vi er ikke kjent med forhold som tilsier at omsøkte etableringen vil være i strid med naturmangfoldloven §§ 8-12.

Innspill fra kommunal høring

Gjennom den kommunale høringen har det kommet inn innspill, hvor det er noen forhold som berører Fiskeridirektoratets ansvarsområder. Andre akvakulturprodusenter som har anlegg i fjordsystemet er bekymret for den totale belastningen for fjorden.

Vurdering

Fiskeridirektoratet vurderer at omsøkt akvakulturanlegg på Mongstad ikke kommer i konflikt med fiskerienes bruksinteresser i området. Påvirkningen fra anlegget skal overvåkes i henhold til eventuell utslippstillatelse og tiltak vil kunne iverksettes dersom påvirkningen på

³ VannNett-Portal. Fensfjorden. Hentet 30.01.2023 fra <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/0261040101-11-C>

resipienten blir uakseptable. Det er relativt gode strømforhold i området. Vi legger derfor til grunn at spredning og nedbryting av utslipp vil være akseptabel og at det ikke vil medføre opphopning av slam på et mindre område ved utslippspunktet. Vi tilrår uansett at det settes krav til oppfølgende undersøkelser i tilknytning utslippspunktet og et nærmere definert område rundt dette punktet.

Med hilsen

Tom Hansen
konstituert seksjonssjef

Silje Svendsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Vestland fylkeskommune

Postboks 7900

5020

BERGEN

Kopi til:

Abp Aqua Mongstad As

c/o Asset Buyout
Partners AS Postboks
1537 Vika

0117

Oslo

Alver Kommune

Postboks 4

5906

Frekhaug

Fiskarlaget Vest

Slottsgaten 3

5003

Bergen

Kystverket

Postboks 1502

6025

Ålesund

Mattilsynet

Felles postmottak

2381

Brumunddal

Postboks 383

Norges Fiskarlag

Postboks 1233

7462

Trondheim

Torgarden

Norges Kystfiskarlag

Postboks 97

8380

Ramberg

Statsforvaltaren I Vestland

Njøsavegen 2

6863

Leikanger

KOP

